

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 292 (8315) BAZAR ERTƏSİ, 30 dekabr 2019-cu il

Qəzetiñ əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Gələcəyə aparan aydın yol

Biz olduqca böyük tarixi sərvatın varisliyi. Zəngin mədəniyyət incilimizdə yanaşı, öslərdən bu torpaqlarda mövcud olan yüksək toleransi, dini və etnik dözmənliliklilik şərait, forqlı mədəniyyətlərə hörmət rühu, bütün burları qoruyub saxlamış və indiki günlərə qədər gətirib çıxarılmış ulularımızın yaratdığıları dövrlər misilsiz mənəvi xəzinədir. Belə bir xəzinənin mövcud olmasına görə milli dövlətçilik tariximizdə müstənsər yer tutan görkəmli şəxsiyyətlərimiz, xüsusilə Ümummilli Lider Heydər Əliyevə borcluyuq. Məhz belə şəxsiyyətlərimiz sayəsində xalqımızın milli özüñümoxşusluğunu itirməmiş, on çətin şərtlər daxilində belə onu mühafizə edərək ölkənin daha böyük inkişafına nail olmuşdur.

Sağlam təməl,
teminatlı gələcək

Ulu Önder Heydər Əliyevin milli dövlətçilik kursunu əzmələ davam etdirən, müstəqil Azərbaycan tarixinin en böyük uğurlarına yetirən Prezident İlham Əliyevin ölkəmizə 16 illik rəhbərliyi dövründə qazanılan nəaliyyətlərin her biri inkişaf salnamesine çevrilmişdir. Bu nəaliyyətlərin sırası isə kifayət qədər genişdir. Uğurların mühüm bir qismı təhsil, elm, mədəniyyət, eləcə də humanitar sahəye aid məsələləri əhatə edir.

Tekcə bugünə deyil, üzad geleceyi de gərə bilən, dövlətin, xalqın sabahı üçün strateji hədəflər müəyyənləşdirilməyi bacaran bütün böyük dövlət adamları kimi Azərbaycan Prezidenti üçün da keyfiyyətli təhsil həm fərdlərin, həm də vətənin, cəmiyyətin teminatlı gələcəyi deməkdir. O, insanlarımıza, xüsusilə, həle yoluş başlangıcında olan gənclərimizin savadlanmasını, dövrün tələblərinə uyğun biliq

və bacarıqlara yiylənənmələrini inkişaf proseslerinin esas amili hesab edir. Əldə olunmuş inkişafın davamlılığı, dayanıqlılığı üçün vətəndaşları hazırlıqlı olmağa çağırır. Həqiqətən, eger en yüksək inkişaf səviyyəsinə çatmış ölkələrin tarixine ve bugündən baxsaq, görərik ki, o ölkələrin hamisi yalnız təhsil, texnologiya, elm sahəsində irəli gediblər. Biz də bu yolla irəliliyərik. Azərbaycanda insanların biliqliyi, səvadlı olması ölkəmizi gücləndirir. Cəmiyyətəmizi geleceye hazırlırası. Başqa cür də mürmükün deyil. Getdiyək təreqəyi edən, global inkişaf meyillerine quracaq açan ölkə üçün hayatın bütün sahələrini pəşkar mütəxəssislər lazımdır.

Keyfiyyətli kadrlar hazırlanıb, öz işində yüksək sərişəye malik mütəxəssislerin olması Azərbaycanın inkişaf dinamikasına güc verir. Ona görə də bu gün respublikada təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi üçün önemli addımlar atılır, davamlı tələhatlar aparılır.

Ardı 4-cü sah.

Avtomobil tunelinin inşası hərəkətin təhlükəsizliyini təmin edir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 29-da "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin Sabunçu rayonunun Pirşağı qəsəbəsində inşa edilən avtomobil tunelinin açılışında iştirak edib.

AZERTAC xəber verir ki, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sedri Cavid Qurbanov dövlət başçısına görələn işlər barədə məlumat verdi.

Son illerde Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizin yol-naqliyyat infrastrukturunda həyata keçirilən geniş

miqyaslı işlər bu sahənin müasir səviyyəyə çatmasında böyük rol oynayıb. "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC tərəfindən paytaxtın Pirşağı qəsəbəsində avtomobil tunelinin inşası də bu dənə səbüt edir.

Ardı 2-ci sah.

Respublikamızda genişmiqyaslı islahatlar enerji sektorunu da hərtərəfli əhatə edib

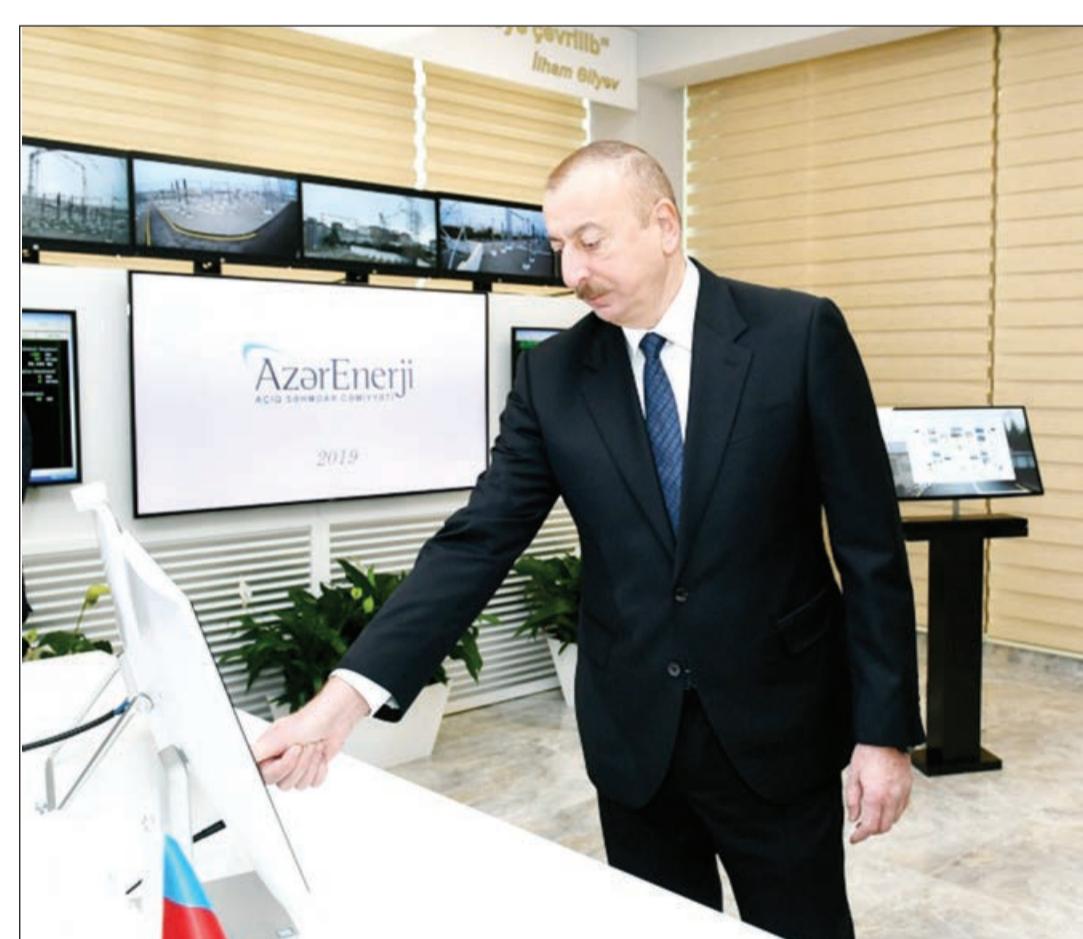
Dekabrın 29-da Bakının Səbail rayonunun Badamdar qəsəbəsində "Azərenerji" Açıq Səhmdar Comiyətinin (ASC) yenidən qurulan 220/110/10 kilovoltluq "Müşfiq" və 110/35/10 kilovoltluq "Zabrat" yarımstansiyaları istifadəyə verilib.

AZERTAC xəber verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tədbirdə iştirak edib.

"Azərenerji" ASC-nin prezidenti Baba Rzayev yarımstansiyalarда görələn yenidənqurma işləri barədə dövlət başçısına məlumat verdi.

Bildirildi ki, 2018-ci ilin sentyabrından ölkəmizin enerji sisteminde tələhatların keyfiyyətəcə yeni mərhəlesinə start verilib, yerli və xarici mütəxəssislerin rəyi nəzərə alınımaqla 2018-2021-ci illəri əhatə edən mükəmməl Reabilitasiya Programı hazırlanaraq dərhal icrasına başlanılib.

Ardı 2-ci sah.

İşə yanaşma tərzini dəyişir

Prezident İlham Əliyevin struktur və kadr islahatları ilə ölkə yeniləşir, iqtidarıñ yeni siması ortaya çıxır

Bəşər vurmaqdə olduğumuz 2019-cu il ölkəmizdə çox mühüm ictimai-siyasi hadisələrlə zəngin ki kimi tarixə yazılacaq. Əgər 2018-ci ilin iqtisadi islahatlar ilə adlandırmışdırsa, 2019-cu ili həm böyük struktur, kadr islahatları ilə, həm də iqtisadi artımın yüksək templərlə tomin ediləcəyi dövr kimi qeymətləndirməliyik.

İlin əvvəlində keçirdiyi müşavirələrde, görüşlərdə islahatların anonsunu verən Prezident İlham Əliyev fevral ayından böyük sosial islahatlar paketini elan etdi. Getdiyək dənə geniñ vüset alan sosial islahatlar bir çox sahələri əhatə etməklə ölkənin ümumi inkişafına yeni dinamizm getirdi. İnqilabi sosial islahatlar dövlət başçısının hər zaman andına və vədinə sadıqlığının bariz təcəssümü idi. Bununla da bütün sosial sahədə olan məsələlər kompleks şəkildə öz həllini tapdı. Müavinətlər orta hesabla 50 faiz, yaxud da 2 dəfə, minimum emekhaqqı 2 dəfə, minimum pensiya 70 faizdən çox artırıldı. Minimum pensiyanın alıcılıq qabiliyyətinə görə bənən Azərbaycan MDB-də birinci yerədir.

Ümumiyyətə, islahat dövlətin mövcud siyasi və iqtisadi strukturunun təkmilləşməsi, yenidən qurulması üçün kompleks tədbirlər məcmusudur. Conab İlham Əliyevin struktur, kadr islahatlarını isə islahatların məntiqi davamı adlandıra bilərik. "Islahatlara alternativ yoxdur" deyən dövlət başçısı bəyan etdi ki, ölkədə artıq kadr islahatları labüddür və qəçiməzdir. Bunun sebəbinə isə conab Prezident bəla izah etdi ki, XXI əsrde köhnə təfəkkürlər uşurlara imza atmaq qeyri-mümkinidir.

Ardı 5-ci sah.

İlə yekun vurulur Demografik göstəricilərimiz müsbətdir

Doğulanların və Azərbaycanı daimi yaşayış yeri seçənlərin sayı artır

2019-cu il aprelin 6-da Azərbaycanın 10 milyonuncu votəndəsinin dünyaya göz açması bütün xalqın sevincinə səbəb oldu. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva bu münasibətlə körpənin valideyinərini və Azərbaycan xalqını töbük etdilər.

Bu təbrike 10 milyon nəfərlik Azərbaycan səs verdi. Hərə sevincini bir cür ifadə etdi. Bakıda və respublikanın bölgələrində ağacəkmə kampaniyaları keçirildi, torpaq qollu-budaqlı ağaclara çəvirləçək pöhrələr basdırıldı. Cəhrəsində təbəssüm qonan insanların bir-birini təbrik etdi. İstirahət günü paytaxt sakinləri Denizkənarı Milli Parka axıldı.

Ardı 9-cu sah.

İlham Əliyev erməni faşizmini növbəti dəfə ifşa etdi

Dünya miqyasında on böyük təhdidlərdən biri də bu gün neofaşizmin yenidən toşəkkül tapmasıdır. Hazırda neofaşist ideyaları boşarıyyətə qarşı yonelmiş qanlı siyaset kimi qiyotuləndirilir və onunla qotiyətli mübarizo mühmən vəziyyətə çevrilir. Çünkü beynəlxalq itciyiyət belə düssəmənlilik yaranan təbliğatın yenidən dünyani böyük falakətlərə sürükleyə bilməcəyin yaxşı dərk edir. Lakin boşarıyyətin dənə böyük inkişafə doğru irəliyidi və vaxtda elə ölkələr də təpilir ki, neofaşizm dövlət siyaseti soviyyəsində yüksəldir.

Bu ilinəsədən neofaşist ideyalarını dərhal təqdim etməyə və yamaşa can atan erməni inqilabçıları təqdim etməyə çalışır. Neofaşizm bu gün ermənistanda yeni intibah mərhəlesiñ yaşamasıda, coxsayı təredərlər toplamaqdadır. Ermənistanda hitlerçilər cıvıl-cıvına insanlıq qarşı saysız-hesabsız cinayətlər törətmis erməni cənili qəhrəman kimi təqdim olunur, onların nifrətamız xatirəsi əbediləşdirilir, abidələri ucaldılır. Belə menfur "qəhrəman"lardan biri Njde leqəbli cinayətkar general Qaregin Yegiçevic Ter-Arutyunyanı.

İkinci Dünya müharibəsində nasistlərin tabeliyində olan hərbi birləşməyə başçılıq edən erməni əsilli Qaregin Ter-Arutyunyan (Njde) Yerevanın mərkəzində abidələri ucaldılır.

Kütləvi insan qırğınlarda feal iştirak edən Njdenin adına Yerevanda bir prospekt, böyük meydən, onun ətrafindakı metro stansiyası, bir kənd verilir. Nə qədər qəribə olsa da, nasızmı qəhrəmanlaşdırınlar Avropana yox, dünəninq başqa bir regionunda - MDB məkanında çoxdandır fealiyyət göstərilər və onlara "gözün üzərində qəşin var" deyən də yoxdur.

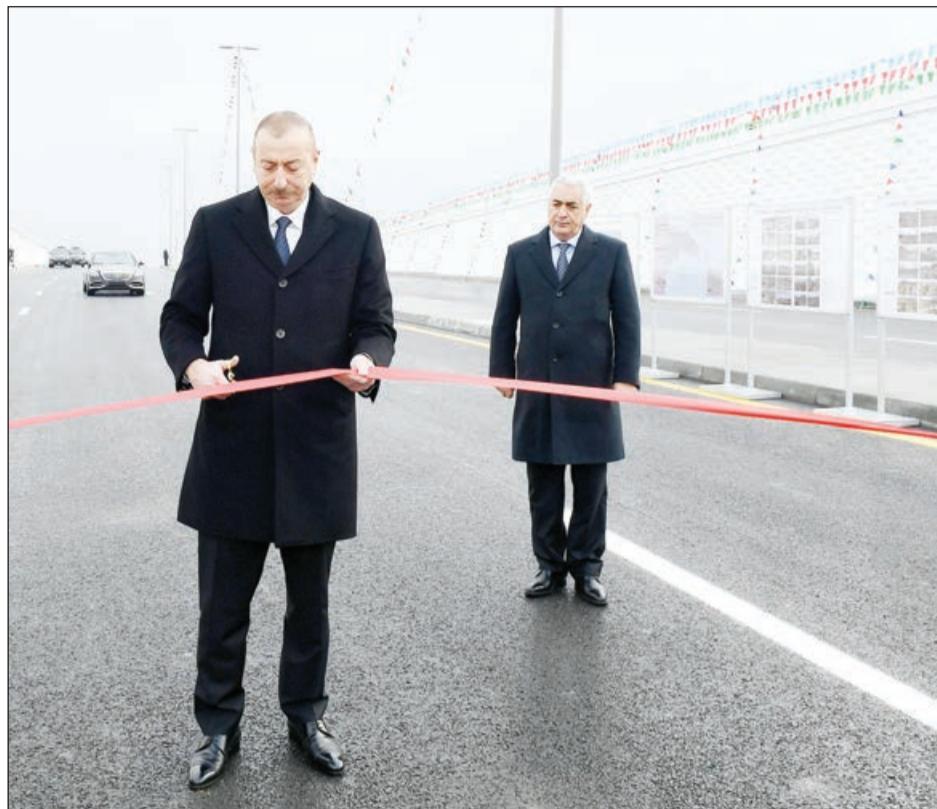
Ardı 5-ci sah.

Avtomobil tunelinin inşası hərəkətin təhlükəsizliyini təmin edir

Əvvəl 1-ci sah.

Bu, eyni zamanda, ölkənin hər yerində, o cümlədən paytaxtin yol və neqliyyat sektorunun tekniləşdirilməsi, yeni yolların salınması, mövcud yol teşərrüfatının in müasir seviyyədə yenidən qurulması istiqamətində icra olunan vacib layihələrin ardıcıl xarakter aldığını göstərir. Bu layihələrin icrasından paytaxtla yanaşı, Bakıtrafi kənd və qəsəbələrdə yaşayan vətəndaşlar da bəhərelərlərlə. Bütün bunlar dövlət başçısının həyata keçirdiyi sosial siyasetin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşının dayadığının aydın təzahüründür.

Yeni tunelin inşası qatarların və avtomobilərin hərəkətinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi ilə bərabər, tixacların qarşısının alınması, sürücülərin və sənəşinlərin mənzil başına vaxtında və rahat çatması baxımından da müüm rol malikdir. Abşeron dairəvi dəmir yolu xətti üzrə dəmir yolu ilə eyni seviyyədə kəsişmələrindən hərəkətin

təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün ümumilikdə 15 avtomobil tuneli layiheləndirilib. Bunaqlardan 7-si artıq istismara verilib, 7-de isə ti-

kinti-quraşdırma işləri davam etdirilir. Pirşağı qəsəbəsində yerləşən bu tunel Bakı dairəvi avtomobil yolu ilə Abşeron dairəvi dəmir

yolunun 28-ci kilometrinin də kəsişir. Tunelin qapalı hissəsinin uzunluğu 160, eni 31, hündürlüyü 6, ümumi uzunluğu isə 566 metrdir.

Dəmir yolu xəttinin avtomobil yolu ilə eyni seviyyədə kəsişmələrində bu cür tunellərin inşası çox müüməyət kəsb edir. Belə ki,

bu layihə qatarların sürəti, faslısız və qrafika uyğun hərəkətinin təmin edilməsində vacib rol oynayır. Bu, eyni zamanda, avtomobilərin

da hərəkətinin intensivliyini təmin edir. Beləliklə, qatarlarla avtomobilərin hərəketi bir-birinə mane olmadan təhlükəsiz həyata keçirilir.

Sonra dövlət başçısı tənelin rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Sonda xatire şəkli çəkdi.

Sonda xatire şəkli çəkdi.

Respublikamızda genişmiqyaslı islahatlar enerji sektorunu da hərtərəfli əhatə edib

Əvvəl 1-ci sah.

Bu programın həyata keçirilməsində əsas məqsəd itirilmiş gücləri bərpə etmek, enerji sisteminin etibarlılığı və dayanıqlılığının təmin edib inkişafə nail olmada yanaşı, 800 meqavatdan artıq "itirilmiş" gücü bərpə etməkdir. Bugüne qədər 400 meqavat itirilmiş gücləri bərpə olunub.

Diqqətən çatdırılıb ki, "Azərenerji" ASC 12 elektrik stansiyasında və sistem şəhəriyyəti 20-dək yarılmış stansiyada tikinti, yenidənqurma və bərpə işləri həyata keçirir. Oten ilden başlayaraq mövcud 87 yarılmış stansiyadan ikisində yenidənqurma işləri artıq başa çatdırılıb, 20-dək yarılmış stansiyada isə bu tədbirlər davam edir. 220/10/10 kilovoltluq "Müsfiq" və 110/35/10 kilovoltluq "Zabrat" yarılmış stansiyaları da ən müasir standartlar seviyəsində yenidən qurulub. Silsilə tədbirlər sayesində "Müsfiq" və "Zabrat" yarılmış stansiyalarının daya-

tədbirlər elektrik enerjisi ilə təchizat esaslı şəkildə yaxşılaşdırılması, en müasir texnologiya və avadanlıqların tətbiqine, elektrik şəbəkələrində yüklenmələrin azalmasına və texniki itkilərin minimuma endirilməsinə imkan yaradıb. Ən ucqar yaşayış məntəqələrini belə əhatə edən yenidənqurma tədbirləri çərçivəsində yaradılan müasir energetika qurğuları və yeni güc mərkəzləri həm xərçi görünüşünə görə əvvəlkilərdən kəskin fərqlənir, həm de böyük texniki üstünlükələr malikdir. Ölkəmizin bütün bölgələrində qeyri-neft sektörünün, kənd təsərrüfatının inkişafı, eləcə də sənəyelərinin dəqiq mərkəzində olduğundan, energetika kompleksinin zamanın tələblərinə uyğun köklü şəkildə təkmilləşdirilməsi de başlıca prioritetlərdən.

Dövlət başçısına 110/35/10 kilovoltluq "Zabrat" yarılmış stansiyasında aparılan yenidənqurma tədbirləri barədə də məlumat verildi.

ninqiliyi, etibarlılığı və təhlükəsizliyini təmin etməkdir.

President İlham Əliyev "Müsfiq" yarılmış stansiyasını işe saldı.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev rəhbərliyi ilə respublikamızda həyata keçirilən genişmiqyaslı islahatlar enerji sektorunu da hərtərəfli etibarlılığı ilə başlatabilər. Azərbaycanın elektrik enerjisi təsərrüfatında köklü islahatların növbəti mərhəlesi uğurla reallaşdırılır, enerji sistemini etibarlılığını təmin edilmişdir və bu sahədə mükemmel infrastrukturun

yaratılması üçün ardıcıl və kompleks tədbirlər geniş vüset alıb. Son illerde çoxsaylı yeni elektrik stansiyalarının və yarılmış stansiyaların açılışı, mövcudların bərpası ilə yanaşı, bərpə olunan enerjiden istifadəye da geniş yer ayrılmış istiqamətində çox müüməyət layihələr icra olunub. Bütün bunlar göstərir ki, hazırda ölkəmizdə enerji sektorunun inkişafına, onun maddi-texniki bazasının gücləndirilməsinə xüsusi önem verilir. Görülen işlərin neticəsidir ki, hazırda Azərbaycan öz daxili enerji tələbatını tam ödəmək yanaşı, elektrik enerjisini

ixrac da edir. Bu işlər ümumilikdə ölkəmizin iqtisadi potensialının möhkəmləndirilməsinə xidmet etməklə, Azərbaycanda həyata keçirilən sosial-iqtisadi siyasetin uğurlu neticələrinin göstəricisi kimi da xarakterizə olunur. Respublikamızın elektroenergetika sistemi öten müddətə tanınmaz dərəcədə deyib və bütün yenidənqurma tədbirləri perspektiv de nezərə alınmaqla reallaşdırılıb. Ardıcıl və möqəsənləri səyər neticəsinde respublikamızın paytaxtı ilə yanşı, regionlarında da qisa müddətə böyük irəliləyişə nail olunub. Həmin

Bildirildi ki, bu energetika qurğusunun gücü 160 meqavoltampera çatdırılıb.

Prezident İlham Əliyev "Müsfiq" yarılmış stansiyasından SCADA Dispeçer İdarəetmə Sistemi vasitəsilə "Zabrat" yarılmış stansiyasını da işe saldı.

Sonra dövlət başçısına Azərbaycan elektrik energetika kompleksinin sistem olaraq formalasmasının 120, paylaşıcı elektrik şəbəkəsinin yaradılması 90 illiyinə həsr edilen "Azərbaycan elektrik energetikası" kitabı təqdim olundu.

Sonda xatire şəkli çəkdi.

Yunəyirci-boyaq fabrikinin tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Yunəyirci-boyaq fabrikinin tikintisi möqəsəli Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 10 yanvar tarixli 890 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət bütçəsində digər layihələr üzrə dövlət esaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.24.13-cü yarımbindən göstərilmiş məbləğ 17 535 600 (on yeddi milyon beş yüz otuz beş min altı yüz) manat "Azərxalça" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbleğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirliyə Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlahə ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 dekabr 2019-cu il

T.Y.Rəfiyevə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan müdafiə sənəyinin inkişafı sahəsində uzunmüddəli şəmərələrinin inkişafına görə Tofiq Yusuf oğlu Rəfiyevə Azə-

baycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqqudū verilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirliyə Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlahə ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 dekabr 2019-cu il

Həzi Aslanovun 110 illiyinin qeyd edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq ve "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 yanvar tarixli 715 nömrəli Fərmanın uyğun olaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan müdafiə sənəyinin inkişafı sahəsində uzunmüddəli şəmərələrinin inkişafına görə Tofiq Yusuf oğlu Rəfiyevə Azə-

baycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqqudū verilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirliyə Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlahə ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 dekabr 2019-cu il

Leyla Bədirbəylinin 100 illiyinin qeyd edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

2020-ci ilin yanvar ayında görkəmli herbi xadim, iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, general-major Həzi Əhad oğlu Aslanovun anadan olmasının 110 illiy tamam olur.

Bəsəriyyətin yaddasına en adıçı mühərbi kimi yazılışmaz İkinci Dünya mühərbiyəsindən sonra, əleyhinə mübarizə aparılmışında və insantişin qorxucun qazancı təhlükəsindən xilas edilmişdən Azərbaycan qazancının əzələrindən təmələtli idarətçilər vəzifələrindən, 1941-1945-ci illərdə Azərbaycanın alt yüz minden artı ovladı mühərbiyətə yollanaraq müxtəlif cəbhələrdə vuruşmuş, Azərbaycan diviziyaları Qafragdan Berlinlədək şəhər döyü yolu keçmişdir.

Xalqımızın igidəllişləri sırasında general Həzi Aslanovun qəhrəmanlığın rəmzinə çevrilmiş adı dərin etirafımla çəkilib. Dünyanın fəsildən gururla qurulmuşdur.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirliyə Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlahə ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 dekabr 2019-cu il

Leyla Bədirbəylinin 100 illiyinin qeyd edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

2020-ci ilin yanvar ayında Azərbaycan teatr və kino sənətinin görkəmli nümayəndəsi, SSRİ və Azərbaycan Respublikasının Dövlət mükafatları laureatı, Xalq artisti Leyla Ağalar qızı Bədirbəylinin (Cavansirovanın) anadan olmasının 100 illiy tamam olur.

Leyla Bədirbəyli uzunmüddəti fealiyyəti ərzində öz səfərlərinin onənlərinin uğurları dəvam etdirilmiş, onları lajıtlı şəhərlərdən qazanmışdır. Həzi Aslanov mahir herbi sərkərdə istədən nümayiş etdirmiş və herb salnamesinde yeni parlak sehifələr açmışdır. Onun göstərdiyi məsilsizlər və başçılıq etdiyi tank alayının müstəsna roşadəti torpaqlarımızın işğaldan edilməsinə hərəkət etdirilən tədbirlərin işğaldan edilməsinə hərəkət etdirilən tədbirlərin işğaldan

diriləməsi baxımından ehəmiyyət kəsb edən silsile rollarla milli kinematografiyanı daşıdır.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq və Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafına töhfələrini nəzərə alaraq qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi ilə birlikdə iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı,

Poçt ödəniş xidmətləri haqqında Sazişə və onun Yekun Protokoluna qoşulmaq barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin 1 hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

1. Azərbaycan Respublikası 2016-ci il oktyabrın 6-dı İstanbul şəhərində qəbul edilmiş Poçt ödəniş xidmətləri haqqında Sazişə və onun Yekun Protokoluna Azərbaycan Respublikasının ona dair bayatlı ilə qoşulsun.

2. Azərbaycan Respublikasının aşağıdakı qanunlara Qanun qüvvəye mindiyi gündən leğ edilsin:

2.1. "Ümumdünya Poçt İttifaqının "Poçt ödənişleri xidmətləri haqqında" Sazişinə qoşulmaq barədə" Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 6 mart tarixli 259-IIQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 5, maddə 400);

2.2. "Poçt ödəniş xidmətləri haqqında" Sazişin təsdiq məsələsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2008-ci il 1 aprel tarixli 569-IIQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008, № 5, maddə 336);

2.3. "Poçt ödəniş xidmətləri haqqında" Sazişin qoşulmaq barədə" Azərbaycan Respublikasının

2012-ci il 21 dekabr tarixli 517-IVQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 2, maddə 87);

2.4. "Poçt ödəniş xidmətləri haqqında" Sazişin qoşulmaq barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-ci il 4 mart tarixli 169-VQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 3, maddə 427).

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

Bakı şəhəri, 3 dekabr 2019-cu il

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun 2020-ci il bütçəsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun 2020-ci il bütçəsinin formalasdırmaq və fondun valyuta vəsaitinin səmərəli idarə edilməsini təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun 2020-ci il bütçəsinin 12 384 088,2 min manat, xərcləri ise 11 589 910,3 min manat məbləğində təsdiq edilsin.

2. Müəyyən edilsin ki, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun 2020-ci il bütçəsinin gelirləri aşağıdakı daxili məbləğlər hesabına formalaş:

Sıra №-si	Gelir mənbələri	Gelirlərin məbləği (min manat)
2.1.	Azərbaycan Respublikasının payına düşən karbohidrojenlərin satışından elde edilən xalis gelirlər (karbohidrojenlərin neqli, üzrə məsrləflər, bank, gömrük rəsmiləşdirilməsi, müstəqil nəzarət (sövəyer), marketing və siyortə xərcləri çıxılmalar) sətirlə, həbələ Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin sərməyəcisi, payçısı və ya tərəfdarılığı layihələrdə onun sərməyəsinə və ya iştirak payına düşən gelirlər istisna olmaqla)	10 563 404,5
2.2.	Karbohidrogen ehtiyatlarının işlənməsi ilə əlaqədar məqavilə sahəsindən istifadə üçün sərməyəcələrin akrəbəsi ödenişləri	4 692,0
2.3.	Neftin və qazın Azərbaycan Respublikasının ərazisi ilə ötürülməsindən elde edilən gelirlər	19 380,0
2.4.	Dövlət Neft Fondunun valyuta aktivlərinin yerləşdirilməsindən və idarə olunmasından elde edilən gelirlər	1 031 271,7
2.5.	Neft-qaz sazişlərinin imzalanması və ya icrası ilə bağlı sərməyəcələrin ödedikləri bonuslar	765 340,0
	Cəmi	12 384 088,2

3. Müəyyən edilsin ki, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun 2020-ci il bütçəsinin xərcləri aşağıdakı məqsədlərə yönəldilir:

Sıra №-si	Xərc istiqamətləri	Xərclərin məbləği (min manat)
3.1.	Məcburi köçkünlərin sosial-məşəf və məskunlaşma məsələləri ilə bağlı bəzi tədbirlərin maliyyələşdirilməsi	200 000,0
3.2.	Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət bütçesine transferin yüksək həddi	11 350 000,0
3.3.	"2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliliyinin artırılması üzrə Dövlət Programı"nın maliyyələşdirilməsi	10 000,0
3.4.	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun idarə edilməsi ilə bağlı xərclər	29 910,3
	Cəmi	11 589 910,3

4. "2020-ci ilde Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun vəsaitindən istifadənin əsas istiqamətləri (programı) və investisiya siyaseti" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

5. "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun idarə edilməsi ilə bağlı xərclər smetası" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

Bakı şəhəri, 29 dekabr 2019-cu il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 29 dekabr tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir

2020-ci ildə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun vəsaitindən istifadənin əsas istiqamətləri (programı) və investisiya siyaseti

1. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu (bundan sonra - Fond) vəsaitinin xərc istiqamətləri

1.1. Məcburi köçkünlərin sosial-məşəf və məskunlaşma məsələləri ilə bağlı bəzi tədbirlərin maliyyələşdirilməsi;

1.2. Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət bütçesine transferin yüksək həddi;

1.3. "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliliyinin artırılması üzrə Dövlət Programı"nın maliyyələşdirilməsi;

2. Fondun 2020-ci il üçün investisiya siyaseti

2.1. Fondun investisiya siyasetinin möqsədi

2020-ci ildə Fond əsas kapitalın itirilmesi riskini aşağı olmasına şərtiyyət maksimum gəlirliyin elde ediliməsine imkan verən investisiya siyaseti həyata keçirəcəkdir.

2.2. Fondun investisiya portfeli

2.2.1. Investisiya portfelinin proqnozlaşdırılan həcmi

2020-ci il üzrə Fondun investisiya portfelinin proqnozlaşdırılan mecmu deyəri (ortaçılık həcmi) 71,2 milyard manata bərabər götürülür.

2.2.2. Investisiya portfelinin valyuta tərkibi

Fondun investisiya portfelinin baza valyutası ABŞ dolları müyyən edilir. Investisiya portfelinin məcmu deyərinin minimum 90 faizi beynəlxalq kredit agentliklərinə tərəfindən verilmiş kredit reytingini "A" (Standard & Poor's, Fitch) və ya "A2" (Moody's) dərəcəsindən aşağı olmayan ölkələrin valyutalarında ifadə edilən aktivlərdən ibarətdir:

1. borc öhdəlikləri və pul bazarları aletləri portfeli (bundan sonra - portfel) ibarətdir:

1. borc öhdəlikləri və pul bazarları aletləri portfeli (kredit reytinginə malik olmayan borc öhdəliklərinə investisiya qoyan pay fondları) istisna olmaqla

1. 65 faizi ABŞ dollarında ifadə olunan aktivlər;

2. 20 faizi avroda ifadə olunan aktivlər;

3. 5 faizi İngiltərə funt sterlinqində ifadə olunan aktivlər və yerləşdirilənlər bilər.

2.2.3. Investisiya portfelinin altportfeller

Fondun investisiya portfeli aşağıdakı altportfellerlərindən (bundan sonra - portfel) ibarətdir:

1. borc öhdəlikləri və pul bazarları aletləri portfeli (kredit reytinginə malik olmayan borc öhdəliklərinə investisiya qoyan pay fondları) istisna olmaqla

- aşağı uzaqlaşma intervalı maksimum 5 faiz olmaqla, investisiya portfelinin məcmu deyərinin 55 faizi;

2. sehm (pay) portfeli - investisiya portfelinin məcmu deyərinin maksimum 25 faizi (maksimum 5 faize qədər sahmlər və kredit reytinginə malik borc öhdəlikləri və təsirdələrdəki depozitler üzrə 5 faizlik xüsusi çəkinin yuxarı həddindən dair təblər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktları ilə nezərdə tutulan tədbirlərin icrası məqsədilə höyətə keçirilən investisiya qoysuluşları nəticəsində Fondun investisiya portfeline daxil olun aktivlər tətbiq edilir.

3. daşınmaz emlak portfeli - yuxarı uzaqlaşma intervalı maksimum 2 faiz olmaqla, investisiya portfelinin məcmu deyərinin 10 faiza qədər (daşınmaz emlak) və daşınmaz emlak üzrə kredit reytinginə malik olmayan borc öhdəliklərinə investisiya qoyan pay fondları daxil olmaqla;

4. qızıl portfeli - yuxarı uzaqlaşma intervalı maksimum 3 faiz olmaqla, investisiya portfelinin məcmu deyərinin 10 faiza qədər.

2.2.4. Investisiya portfelinin hədəf gelirliyi

1. Fondun borc öhdəlikləri və pul bazarları aletləri portfelinin idarə ediliməsini hədəf gelirliyi (benchmark) kimi müvafiq valyuta (avro istisna olmaqla) üzrə 6 aylıq LIBOR faiz dərəcəsi əsas götürür.

2. daşınmaz emlak portfeli - yuxarı uzaqlaşma intervalı maksimum 2 faiz olmaqla, investisiya portfelinin məcmu deyərinin 10 faiza qədər.

3. LIBOR dərəcəsi məvcud olmayan valyutalar üzrə hədəf gelirliyi kimi maliyyə bazarında banklar arasında etibarlıdır.

4. Səhm (pay) portfeli hədəf gelirliyi (benchmark) kimi MSCI Stock Market Indexes əsas götürür.

2.3. Risklərin idarə olunması üzrə tələblər

1. Fondun xərcləri üzrə planlaşdırılan pul və digər köçürmələrin tam və vaxtında yerinə yetirilməsi

2. sehm (pay) portfeli - investisiya portfelinin məcmu deyərinin 10 faiza qədər.

3. daşınmaz emlak portfeli - investisiya portfelinin məcmu deyərinin 10 faiza qədər.

4. qızıl portfeli - investisiya portfelinin məcmu deyərinin 10 faiza qədər.

2.3.1. Faiz dərəcəsi riski

Fondun borc öhdəlikləri və pul bazarları aletləri portfelinin avroda ifadə olunan aktivlərin idarə ediliməsindən hədəf gelirliyi (benchmark) kimi 6 aylıq EURIBOR faiz dərəcəsi əsas götürür.

2.3.2. Kredit riski

1. Fondun valyuta vəsaitinin yerləşdirildiyi investisiya aktivlərinin kredit reytingi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 19 iyun tarixli 511 nömrəli Fərmani ilə təsdiq edilmiş "Azərbay-

can Respublikası Dövlət Neft Fondunun valyuta vəsaitinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə ediliməsini haqqında Qaydalar"ın 3.3-cü bəndinin səkkizinci yarımında nezərdə tutulmuş qeyri-investisiya reytinginə malik borc öhdəlikləri və təsirdələrdəki depozitler üzrə 5 faizlik xüsusi çəkinin yuxarı həddindən dair təblər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktları ilə nezərdə tutulan tədbirlərin icrası məqsədilə höyətə keçirilən investisiya qoysuluşları nəticəsində Fondun investisiya portfeline daxil olun aktivlər tətbiq edilir.

2. Bir maliyyə kurumunun (depozitar banklar istisna olmaqla) və ya bir investisiya aktivlərinin investisiya portfelinin maksimal xüsusi çəkisi investisiya portfelinin məcmu deyərinin 15 faizi həddindən müyyən edilir.

2.3.3. Likvidlik üzrə təl

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının 2020-ci il və ortamüddətli dövr üçün pul və maliyyə sabitliyi siyasetinin əsas istiqamətləri barədə

BƏYANATI

2019-cu ildə Mərkəzi Bankın pul siyasetinin başlıca hədofi milli iqtisadiyyatda qıymətlər sabitliyinin təmin edilməsi olmuşdur. Aşağı və stabil inflasiya şəhərinin həyat səviyyəsinin gorunması, işgüzar fəaliyyət üzünləri mühitin formalşdırılması, əhalinin və bizişnin maliyyə resurslarına çıxış imkanlarının yaxşılaşdırılması və milli valyutaya etibarın başlıca şəhərlərindən.

Möhtəşəm Cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən məqsədönlü iqtisadi siyaset və struktur-institutional islahatlar sayısında 2019-cu ildə Azərbaycanda iqtisadi aktivlik üzrə müsbət dinamika gorunmuş, profisiitli tədiyyə balansı strateji valyuta etibatlarının artmasına şərait yaratmışdır.

Inflasiya səviyyəsinin 2019-cu il üçün qəbul edilmiş hədofi döhlətindən (±2%) formalşaması iqtisadi şərtlərdə müyyənlilik yaratmaqla iqtisadi şəhərlər mihihən dəstək vermişdir.

Qıymət sabitliyinin və inflasiya gözlətlərinin formalşamasında Mərkəzi Bankın həyata keçirilən aktiv pul-kredit və məzənnəsi siyaseti həlledici rol oynamışdır. Bir sıra mühüm daxili və xarici inflasiya amillərinin neytrallığından sonra, eyni zamanda iqtisadi aktivliyə və mövcudluğunu dəstək verək məqsədi ilə monetar şəraatin ardıcıl olaraq normalaşdırılması artım və stabilist istiqamətlərində balanslı nöticələr əldə etməyə imkan vermişdir.

2019-cu ildə də Mərkəzi Bankın həyata keçirəcəyi monetar siyaset qıymətlər sabitliyi istiqamətində olda edilən nöticələrin möhkəmlənməsinə və inflasiyanın aşağı birrəqəməli səviyyədə ləvbərləşməsinə yönəldiləcəkdir. Bu zaman Mərkəzi Bank iqtisadi dinamikaya və xüsusi qıymətlər sabitliyinə təsir edən başlıca xarici və daxili amilləri diqqət mərkəzdən saxlayacaqdır. Dünya ərzəq qıymətlərinin artımı, enerji dəyisiciliyin qıymət dinamikası, kredit aktivliyinin, xüsusi istehlak kreditlərinin artım sürəti, bütövə siyaseti və fiskal kasırın maliyyələşmə mənbələrinin qıymət sabitliyinə təsir kənalları və digər amillər həyata keçiriləcək monetar siyasetinə nəzərə alınacaqdır.

Mərkəzi Bank 2020-ci ildən ölkədə maliyyə sabitliyinin gücləndirilməsi, maliyyə sektorunun inkişafı və real sektorun maliyyətli çıxış imkanlarının artırılması istiqamətlərindən kompleks tədbirlər görülməcəkdir. Makroprudensial ataların tətbiqi ilə maliyyə sektorunun sistem risklərindən qorunacaq, on qabaqcıl təcrübəyə əsaslanan nəzarət çərçivəsi tətbiq olunacaqdır. Maliyyə sektorunun sabitliyi və inkişafı iqtisadi artım ilə yanşışı pul siyasetinə tətbiq olunduğu da müsbət təsir edəcəkdir.

Monetar siyasetin mühüm ələti olan kommunikasiya siyasetinin forma və metodları daha da təkmilləşdiriləcək və inflasiya gözlətlərinin formalşdırılmasında onun rolu gücləndiriləcəkdir.

Eyni zamanda, ölkədə ham iqtisadi artımın sürətlənməsi, ham də makroiqmətsiz sabitliyin, o cümlədən qıymətlər sabitliyinin təmİNİN pul siyasetini başlıca amilləri müxtəlif iqtisadi siyaset istiqamətlərinin six koordinasiyasında, mühüm struktur-institutional islahatların həyata keçirilməsindən sonra olacaqdır.

I. 2019-CU İLDƏ PUL SIYASƏTİ

1.1. Pul siyasetinin həyata keçirilməsi mühiti

2019-cu ildə mürekkeb global iqtisadi mühitde Azərbaycanın xarici və daxili balansında müsbət məyilli dəvam etmişdir. Tədiyyə balansı profisiitli olmuş, məcmu tələbin canlanması iqtisadi artıma müsbət təsir göstərmişdir.

Qlobal iqtisadi aktivliyin 2018-ci ildən II rübündən başlangıç zəifləmə 2019-ci ildə də davam etmişdir. Beynəlxalq Valyuta Fondu (BVF) qıymətləndirmələrinə görə **global iqtisadi artım** tempi global maliyyə böhərənindən keçən dövrən en aşağı səviyyəyə enmişdir. Kəskinleşməkdə olan ticari və geosiyasi gerçikliliklər bizişin inanına, qlobal ticarət və seynayə istehsalına mənfi təsir etməkdədir.

Qıymətli qıymətlərinin inşəməsi inkişaf etmiş ölkələr (IEOO) və inkişaf etməkde olan ölkələr (IEOO) üzrə sinxron gedir.

Cari ilindən BVF 2019-cu il üzrə **global iqtisadi artım** proqnozunu 4 dəfə azalma istiqamətində təshih edərək ümumiyyət 0.5 faiz bəndi azaltmış ve 3%-ə endirmişdir. O cümlədən IEÖ özürə iqtisadi artım proqnozu 0.3 faiz bəndi azaldıraq 1.7%-ə, IEÖ özürə isə 0.6 faiz bəndi azaldıraq 3.9%-ə endirimmişdir.

IEÖ-de yavaşlaşma ABS-Cin ticarət gərginlikləri, "Brexit"lə bağlı qeyri-müeyyənlər və bezi sonayə sahələrində durğunlaşdırma qaynaqlanmışdır. Mərkəzi banklar tərəfindən faizlerin azalmasına siyaseti iqtisadi aktivliyin azalmasına müyyən qədər məhdudlaşdırıcı təsir göstərmişdir. Azərbaycanın ticarət tərəfdəsi olan ölkələr 1.4 faiz bəndi azdır.

Iqtisadi aktivliyin aşağı səviyyəsi özünü **global ticarət** və investisiyalardan da göstərməkdədir. Ümumdünya Ticaret Təşkilatının (ÜTT) oktyabr hesabatına əsasən 2019-cu ilin sonuna global ticarət həcmiñin artımının cəmi 1.2% olmasa proqnozlaşdırılır ki, bu da aprel proqnozundan 1.4 faiz bəndi azdır.

2019-cu ilin ötən dövründə **global əmtəə bazarlarında** Azərbaycan üçün strateji ehemiyətli əmətələr üzrə qıymətlər esasən artım meyilli olmuşdur. Dünya ərzəq qıymətləri cari ilin noyabrında ötən ilin müvafiq ayına nəzərən 9.5% yüksəlmüşdür. Dünya bazarında Brent markalı net 2019-cu ilin ötən dövründə 28% bahalılaşmış, her barrel üçün orta qiymət 64.2 ABŞ dolları səviyyəsində olmuşdur. Qlobal teleb inəməsi təsir etməmişdir.

Büdcə xərcləri cari ildə də daxili telebın mühüm amillərindən biri olmuşdur. 11 ayda dövlət büdcəsi xərcləri ötən ilin eyni dövrüne nəzərən 2.6%, o cümlədən, cari xərclər 12.5% artmışdır.

1.2. Pul siyaseti və onun nöticələri

2019-cu ildə pul siyasetinin son hədəfi inflasiya səviyyəsinin elan edilmiş dəhlizde saxlanması, təşkil etmişdir. İl ərzində Azərbaycan inflasiya hədəf diapozonunda qorunmaqla MDB məkanı və tərəfdən ölkələr arasında en aşağı göstəricilərdən olmuşdur. Monetar şəraatin neytral səviyyəye yaxınlaşdırılması istiqamətində 2018-ci ildən başlanan siyaset dəvam etdirilmişdir.

Resmi statistikaya görə, noyabrda 12 aylıq inflasiya hədəf diapozonunun merkezindən de aşağıda olmaqla 2.6% təşkil etmişdir. Son bir ilde istehlak sabitlərinə daxil olan məhsulların 8.8%-nən qıyməti dəyişmişdir, 15.4%-nən qıyməti aşağı düşmüşdür. Bahalaşan məhsulların 46.4%-nən qıymət artımı 2%-dən aşağı olmuşdır.

Iqtisadi aktivliyin aşağı səviyyəsi özünü **global ticarət** və investisiyalardan da göstərməkdədir. Ümumdünya Ticaret Təşkilatının (ÜTT) oktyabr hesabatına əsasən 2019-cu ilin sonuna global ticarət həcmiñin artımının cəmi 1.2% olmasa proqnozlaşdırılır ki, bu da aprel proqnozundan 1.4 faiz bəndi azdır.

2019-cu ilin ötən dövründə **global əmtəə bazarlarında** Azərbaycan üçün strateji ehemiyətli əmətələr esasən artım meyilli olmuşdur. Dünya ərzəq qıymətləri cari ilin noyabrında ötən ilin müvafiq ayına nəzərən 9.5% yüksəlmüşdür. Dünya bazarında Brent markalı net 2019-cu ilin ötən dövründə 28% bahalılaşmış, her barrel üçün orta qiymət 64.2 ABŞ dolları səviyyəsində olmuşdur. Qlobal teleb inəməsi təsir etməmişdir.

Büdcə xərcləri cari ildə də daxili telebın mühüm amillərindən biri olmuşdur. 11 ayda dövlət büdcəsi xərcləri ötən ilin eyni dövrüne nəzərən 2.6%, o cümlədən, cari xərclər 12.5% artmışdır.

1.3. Pul siyaseti və onun nöticələri

2019-cu ildə pul siyasetinin son hədəfi inflasiya səviyyəsinin elan edilmiş dəhlizde saxlanması, təşkil etmişdir. İl ərzində Azərbaycan inflasiya hədəf diapozonunda qorunmaqla MDB məkanı və tərəfdən ölkələr arasında en aşağı göstəricilərdən olmuşdur. Monetar şəraatin neytral səviyyəye yaxınlaşdırılması istiqamətində 2018-ci ildən başlanan siyaset dəvam etdirilmişdir.

Büdcə xərcləri cari ildə də daxili telebın mühüm amillərindən biri olmuşdur. 11 ayda dövlət büdcəsi xərcləri ötən ilin eyni dövrüne nəzərən 2.6%, o cümlədən, cari xərclər 12.5% artmışdır.

Iqtisadi aktivliyin aşağı səviyyəsi özünü **global ticarət** və investisiyalardan da göstərməkdədir. Ümumdünya Ticaret Təşkilatının (ÜTT) oktyabr hesabatına əsasən 2019-cu ilin sonuna global ticarət həcmiñin artımının cəmi 1.2% olmasa proqnozlaşdırılır ki, bu da aprel proqnozundan 1.4 faiz bəndi azdır.

2019-cu ildə Azərbaycanın tədiyyə balansında cari eməliyyatlar hesab profisiitli olmuşdur (9 ayda 4 mrd. dollar və ya UDM-in 11.6%-i). Tədiyyə balansının profisiit başlıca olaraq xarici **ticarət balansının** müsbət saldo-sundan qaynaqlanmışdır. Yanvar-noyabr aylarında xarici ticarət balansının profisiit 5.9 mld. dollar təşkil etmişdir. Qeyri-neft ixrac 16.3% artıqla monetar qızıl çıxmışla qeyri-neft idarətinin artımı tempini (7.1%) üstələmişdir. Xidmetlər, ilkin və tekrar gelirler balansında da müsbət meyilli dəvam etməkdədir. Turizm xidmetləri balansı cari ildə de profisiitli olaraq qalmışdır.

Umumiyyətde, global konjunktur Azərbaycan üçün olverişli olmuş, neftin orta qiyməti ötən ilə müqayisədə azalsada da **tediyyə balansında** müsbət meyilli qorunmuşdur.

2019-cu ildə Azərbaycanın tədiyyə balansında cari eməliyyatlar hesab profisiitli olmuşdur (9 ayda 4 mrd. dollar və ya UDM-in 11.6%-i). Tədiyyə balansının profisiit başlıca olaraq xarici **ticarət balansının** müsbət saldo-sundan qaynaqlanmışdır. Yanvar-noyabr aylarında xarici ticarət balansının profisiit 5.9 mld. dollar təşkil etmişdir. Qeyri-neft ixrac 16.3% artıqla monetar qızıl çıxmışla qeyri-neft idarətinin artımı tempini (7.1%) üstələmişdir. Xidmetlər, ilkin və tekrar gelirler balansında da müsbət meyilli dəvam etməkdədir. Turizm xidmetləri balansı cari ildə de profisiitli olaraq qalmışdır.

2019-cu ildən 9 ayında **kapital və maliyyə hesabının** kesiri ötən ilin müvafiq dövrü ile müqayisədə 9.6% artıqla 344 mln. dollar olmustur. Kəsirin kiçilməsi başlıca olaraq təciyət kreditləri təsir etmişdir. Turizm xidmetləri balansı cari ildə de profisiitli olaraq qalmışdır.

Profisiitli tədiyyə balansı şəraitində strateji valyutaları ilin əvelindən 13.7% artıraq 50.9 mld. dollar və təcəümədir ki, bu da Ümumi Daxili Mehsulu üstələyir. Cari ilde tarixdə ilk dəfə Dövlət Neft Fonduun aktivləri 40 mld. dolları ötmüşdür. Mərkəzi Bankın **valyuta ehtiyatları** 2019-cu ilin ötən dövründə 11% artıraq 6.2 mld. dolları üstələmişdir.

Ölkenin **beynəlxalq investisiya mövqeyini** üzrə aktivləri (111 mld. dollar) öndəlləri (54 mld. dollar) 2 dəfədən çox üstələyir. Bu Azərbaycanın yüksək beynəlxalq ödəme qabiliyyətini və beynəlxalq kreditor rolunda çıxış etdiyi-

2019-cu ildə banklar tərəfindən müeyyen edilən xarici valyutanın alış-satış məzənnələri rəsmi məzənnəyə yaxın səviyyədə formalşdırılmışdır. Rəsmi məzənnən isə banklarla təbəqələr arasında orta çəkili məzənnən isəsindən müyyən payı 50.4%-ə çatmışdır.

Bankların başlıca resurs menbələrindən olan əhalinin bank əmanətləri ilin əvelindən 3.7% artaraq 8.7 mlrd. manata çatmışdır. Əmanətlərin 84.4%-i Əmanətlərin Sığortalanmış Fondu tərəfindən qorunur. Maliyyə sektorunda restrukturizasiya proseslərinin təmamlaşdırılması, əməkdaşlıqla təmələnmiş təsir göstərəcək qabiliyyətini təsdiq etmişdir. 2014-cü ilin sonundan bəri manatın real effektiv məzənnəsi 33%-den çox ucuzlaşmışdır.

Əldə olunmuş makroiqmətsiz sabitliyi, inflasiyanın bir sıra daxili və xarici amillərinin neytrallaşmasını nəzərə alaraq monetar şəraṭin real pulun dəyərinin azaldılması, həm də pulun həcmiñin artırılması istiqamətində yumşaldılmışdır.

Mərkəzi Bank 2020-ci ildən ölkədə maliyyə sabitliyinin gücləndirilməsi, maliyyə sektorunun inkişafı və real sektorun maliyyətli çıxış imkanlarını artırılması istiqamətlərindən kompleks tədbirlər görülməcəkdir. Makroprudensial ataların tətbiqi ilə maliyyə sektorunun sistem risklərindən qorunacaq, on qabaqcıl təcrübəyə əsaslanan mənəvdən, maliyyətli tətbiq etməsi, əməkdaşlıqla təmələnmiş təsir göstərmişdir.

Monetar siyasetin mühüm ələti olan kommunikasiya siyasetinin forma və metodları daha da təkmilləşdiriləcəkdir.

Monetar şəraṭin neytral səviyyəyə yaxınlaşdırılması istiqamətlərindən kompleks tədbirlər görülməcəkdir. Mərkəzi Bank 2020-ci ildən ölkədən əməkdaşlıqla təmələnmiş təsir göstərmişdir.

Monetar şəraṭin neytral səviyyəyə yaxınlaşdırılması istiqamətlərindən kompleks tədbirlər görülməcəkdir.

Monetar şəraṭin neytral səviyyəyə yaxınlaşdırılması istiqamətlərindən kompleks tədbirlər görülməcəkdir.

Monetar şəraṭin neytral səviyyəyə yaxınlaşdırılması istiqamətlərindən kompleks tədbirlər görülməcəkdir.

Monetar şəraṭin neytral səviyyəyə yaxınlaşdırılması istiqamətlərindən kompleks tədbirlər görülməcəkdir.

Monetar şəraṭin neytral səviyyəyə yaxınlaşdırılması istiqamətlərindən kompleks tədbirlər görülməcəkdir.

Monetar şəraṭin neytral səviyyəyə yaxınlaşdırılması istiqamətlərindən kompleks tədbirlər görülməcəkdir.

</div

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

ARDNF-nin yaradılmasının 20 ilü tamam oldu

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu (ARDNF) 20 illik yubileyini qeyd etmişdir. Fondu vərilen məlumatda bildirilir ki, 1999-cu il dekabrın 29-da Ümummilli Lider Heydər Əliyevin uzaqgörün siyasetinin neticəsinəndə hazırlanmış milli neft strategiyasının tərkib hissisi olaraq neft-qaz shiyatlarında dair sazişlərin həyata keçirilməsindən oldu olunan golrların toplanması, səmərəli idarə edilməsi və gelecek nəsillər üçün qorunub saxlanması təmin etmek möqsədi Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu yaradıldı.

ARDNF fealiyyət göstərdiyi müddədə qərsəsına qoyulan məqsədlər nail olmaq üçün müüm hədbürər həyata keçirmiş, Azərbaycan üçün prioritet şəhərlər strateji vacib, irimiqyaslı yerli və beynəlxalq ehemiyətə malik səsli-iqtisadi layihələrin maliyyələşdirilməsində uğurla iştirak və institucional cəhətdən yüksək inkişaf etmişdir, beynəlxalq arenada səffəf imcə malik quruma qərəvəlmişdir.

Fəaliyyətə başlayarkən 271 milyon dollar həcmində aktivləri olan fondun vəsaitləri bu il ilk dəfə olaraq 40 milyard dolları keçmişdir

yenişen gurulması, "Star" neft emalı kompleksinin, o cümlədən Prezident İlham Əliyevin teşəbbüsü ilə həyata keçirilmiş və iqtiṣadı səmərəllik, sürət və vaxt tezliyi, təhlükəsizlik və etibarlılıq baxımından mühüm olan "Bakı-Tbilisi-Qars" yeni demir yolu xətti"nin tikintisi layihələri, "Cənub qaz dağları" QSC-nin nizamnamə kapitalında dövlətin iştirak payının maliyyələşdirilməsi adı ARDNF tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Dövlət Neft Fondu tərəfindən maliyyələşdirilən mühüm layihələrdən biri 2007-2015-ci illerde Azərbaycan genclərinin xaricidə təhsil üzrə Dövlət Programı"dır. Prezident İlham Əliyevin "qara qızıl insan kapitalına çevrilməsi" konsepsiyanasına xidmət edən bu program çərçivəsində 3500-e qədər genc dünyanın 32 ölkəsində olan nüfuzlu allı məktəblərdən təhsil almaq imkanı elde edib ki, bu da fondun ölkənin gelecek inkişafına, kadr potensialının yüksəldilməsinə istiqamətlənmışdır.

Fəaliyyətə başladığı gündən əsas prinsiplər şəffaflıq və hesabatlılıq olan ARDNF həzirdə beynəlxalq səviyyədə tanınan, şəffaf fəaliyyəti ilə dünənbin bir çox nüfuzlu təşkilat tərəfindən yüksək qiymətləndirilir bir qurumdur. 2007-ci ilde Birleşmiş Millətlər Təşkilatı tərəfindən ARDNF-ye BMT-nin "Dövlət xidmətindən şəffaflığın, cavabdehliyin və məsuliyyətin artırılması" üzrə mükafat təqdim edilib. Neft Fondu Şərqi Avropa və MDB ölkələrinin dövlət təşkilatları arasında yüksək göstərici ile 92 balla 4-cü yerdə, Suveren Fondlar Institutunun əməkdaşları tərəfindən yaradılmış "Linaburq-Maduel indeksi"nde en yüksək bali toplayaraq az sayıda suveren fondla birgə birinci yerdə, 2018-ci ilde Suveren Fondlar İnstitutu vəsait serf edilmişdir.

Məlum olduğunu kimi, Dövlət Neft Fonduñun əsas vəzifələrinin biri topalanın vəsaitlərinin risklər nəzərə alınmaqla səmərəli yerləşdirmək və onun gelecek nesillər üçün davamlı gelir mənbəyinə çevrilməsini təmin etməkdir. Bu istiqamətədə ARDNF-nin fəaliyyətinin əsasını uzunmüddətli dövr üçün nəzərdə tutulmuş şəxsləndirilmiş global investisiya portfelinin qurulması təşkil edir. Hazırda fondun şəxsləndirilmiş investisiya portfelindən 9,4 milyard ABŞ dolları həcmində vəsait serf edilmişdir.

Bu prosesin davamı olaraq, Prezident İlham Əliyevin 2003-cü ilə söz verdiyi kimi, bir neçə ilə sadır şəhərcikləri tamamilə ləğv edilmiş, orada yaşayışın insanları üçün lazımi infrastrukturla təchiz edilən yeni qəsəbələr salınmışdır. Ölkəmiz üçün çox müüm iqtisadi, strateji ehemiyət kəsb edən Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Cəyhan Əsas İncə Boru Kəmərinin, Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəmərinin, Samur-Abşeron suvarma sisteminin

Əmək müqavilələrinin sayı bu il 161 min ədəd artıb

"Cari il həyata keçirilən islahatların nəticəsində ölkədə əmək müqavilələrinin sayında 161 min artım müşahidə olunub. Müsbət hələr ki, onların böyük hissisi - 96 mini özəl, 65 mini isə dövlət sektorunda qeydə alınıb".

Bu barədə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayev KIV-ə müsahibəsində deyib. Nazirin sözələrindən görə, bu il ölkədə əməkhaqqı fonduñun 43, median əməkhaqqının 52 faiz artması çox böyük göstəricidir. Median əməkhaqqının 52 faiz artması 800 min insanın əməkhaqqının 50 faizden çox artması deməkdir. Bu, ölkədə qeyri-legallı əmək münasibətlərinin azalmasına, bu sahədə legallaşmanın göstəricisidir, yeni güzli iqtisadiyyatın daralmasına göstəricisidir.

S.Babayev qeyd edib ki, cari ilde qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

S.Babayev qeyd edib ki, bu ilə qəbul edilən inqilabi qərərlərin və islahatların birbəri iqtisadiyyatda rast gələnə olur.

Mədəniyyət

● Əminə Dilbazi - 100

Bu il Azərbaycan xoreoqrafiya məktəbinin tənmiş nümayəndəsi, görkəmli rəqs ustası, respublikanın Xalq artisti Əminə Dilbazinin anadan olmasının 100 illiyi tamam olur. Azərbaycan incəsənətinin inkişafı və tablığı işinə dəyərlilər təhfələr vermiş sənətkarın yubileyinin qeyd edilməsi haqqında Prezident İlham Əliyev sərəncam imzalayıb.

Sənət ömrünün əbədiliyinə inanan rəqqasə

Sərəncamda Əminə Dilbazinin Azərbaycan rəqs sənətinin çoxəsrlik ənənələrinin qorunması yaşadılmasında müstəsna xidmətləri göstərdiyi qeyd olunub: "Sənətkar uzunmüddətli fealiyyəti ərzində daim yüksək sehər mədəniyyəti nümayiş etdirimi, fitri istədiyi və bənzərsiz ifaçılıq imkanları sayesində xalq rəqqaslarının qiyametli nümunelerini yeni cəalarlar qazandıraraq onları orijinal ifa tərzi ilə xeyli zənginləşdirmişdir".

Atasının təsəllisi...

...1919-cu il dekabrın 26-dı Qazaxda dünyaya göz açmışdı. Beş yaşı olanda böyük qardaşı Cavanşirin qəfələnən xəstələnməsi onu ailəsi ilə birgə Bakıya gətirmişdi. Cavanşirin ölümü atasını çox sarsılmışdı. Onu həmşə dərd-qəm içerisinde görmək balaca Əminəni sixirdi. Özünməxsus nəvəzləri, hətta nadirliklə ilə atasına bu dərди unutdurmaq isteyirdi. Bir gün atası onu bağrına basıb: "Qızım, gürərim sen mene Cavanşırıñ evez edə bilərsən", deyib. Berbərə aparıb saatlarını oglansayaq kəsdirib. Ona oğlan paltarı alıb evə getirib. "Bu gündən Əminə məmən oğlum Cavanşırıñ", deyib. Sonra ona çərəzi palıtar, qaraqul dərisindən paşaq, gözlə bir xəncər də sifaris verib.

Qazaxdan ayaqlarını kesməyiblər. Hər il havalər işinmeye başlayanda ora gediblər. O illərdə yaylaqla kökdürkləri günləri de Əminə Dilbazinin on işiqli xatirələrindən idi. Yaşlıları ilə seher erkəndə cəmənləri oynayıb, quşularla, kəpənəkləri yarışdırıb. Sonralar - məşhur rəqqasə.

sə ikən rəqs edəndə bəzən özünü o günlərde sandığını, həmin duyğuları yeniden yaşadığını söyləyirdi..

1926-cı ilde onu evvelcə Azərbaycan, sonra rus məktəbine qoyublar. Gözlenilmədən ağrı xəstəliyə tutulub. Bir müddət məktəbdən ayrılmış olub. Bir az sağalsa da, həkim onun məktəbə getməsinə, dəslərindən davam etməsinə məsləhət görəmiblər. Arma ne həkimlər, da na vəldeyni Əminə xanımın inadını qıra bıblər. Təhsilini davam etdirib.

Taleyni daha bir ağır zərəbə ilə 1932-ci ilə üzləşib. Onu çox sevən, məhrəbini atasından köçüb. Bu əyriqlik uzun illər barışmayıb.

Atası onu oğlan usağı kimi böyüdülmüş. Yəqin buna görə idmanına heves gətirib. İdmanın yüngül atletika növü üzrə rayonda keçirilən yarışlarda birincilik qazanıb. Arzu-su idmancı olmaq idi. Ancaq orta məktəbdə oxuduğu illərdə Azərbaycanda ilk dəfə rəqs ansamblı yaranıb və Əminə xanımı da həmin ansambla qəbul ediblər. Beləcə, 1936-cı ilin yanvarından özüne tamamilə uzaq, yad saidığlı rəqqasəlik sənətinin izine düşüb.

Altı ay sonra onlara Azərbaycanın ozamanlı rəhbəri Mir Cəfer Bağırovun qarşısında çıxış edəcəklerini deyiblər. Həyəcanla gözənlənilən gün yetişib. Ifalarını Bağırovun vəyənəsi onların üzüne yeni qapılar açıb. Bu gənc rəqs qrupu 1936-cı ilin oktyabrında Mir Cəfer Bağırovun göstərişi ilə Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının tərkibinə daxil edilib.

1938-ci ilde Moskvada keçirilən Azərbaycan adəbiyyatı və mədəniyyəti ongönlü-

yündə Əminə Dilbazi də iştirak edib. Bundan sonra tələyin uğurlu qədəmləri her yerdə onu izləməye başlayıb. Böyük salondardan rəqqasəyə ünvanlanan alışalar, gülcük dəstələri, tamaşaçı məhabəti... Azərbaycanın elə bölgisi qalmayıb ki, Əminə Dilbazi orada konsert proqramı ilə çıxış etməsin. Uzaq-uzaq ölkələrdə qastrol sefərlərində olub.

"Sənətdə üç rəqqasə ömrü yaşamışam"

Ali təhsil almasa da, xalq rəqqaslarının mahir ifaçısı kimi tanınıb. Üzeyir Hacıbeylinin müsəlmanı "Kölköz çölleri" adlı ilk rəqqası qurub. Rəqsəde o vaxt çox müşəşşər olan pambırçı Besti Bağırovun rəqs qrupunun rəhbəri oldu. 1959-cu ilde Azərbaycan Tibb İnstitutunun nəzdində yaradılan "Cınar" təbəqə rəqqasəlik kollektivinə, 1967-ci ilde Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının nəzdində "Sevinc" qızılar ansamblının rəhbərlik etdi. İncəsanet Gimnaziyasının "Günəl" rəqs qrupunu yaradı.

"Vağzalı", "Turacı", "Tere-kəmə", "Naz elemə", "İnnab" və başqa rəqqasları məharətə ifa edən rəqqasənin repertuarında rus, Ukrayna, özbək, erəb xalqlarının rəqqəsləri də var idi. O, "Leyli və Məcnun", "Arşın mal alan", "O olmasın, bu olsun" və başqa əsərlərdə de rəqqasələr qurulmuş.

Əminə Dilbazi 91 il ömrü sündürdü. O, 2010-cu ilin 30 aprelində vəfat etdi. Sənətkar özü de emin idki, onun sənət ömrünü yetişdirdiyi rəqqasələr davam etdirəcək.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Görkəmli Azərbaycan dramaturqu və teatr xadimə Cəfər Cabbarlı 91 il ömrü qısa, lakin mənəh illərini, demək olar ki, avvaldan axıra kimi Bakı şəhərində keçirib. Lakin buna baxmayaraq əyalət teatrlarının foaliyyəti ilə də məraqlanıb, həmimə sonat ocaqlarında çalışan aktör və rejsissorlardan dəyərləri məsləhətlərini əşrəngəməyib. Lənkəran böyük məhəbbəti olan ədib bu əsrarəngiz canub şəhərində olmaq arzusuna ilə də yaşıyib.

Köhnə arxiv sənədlərində teatr rejsisori Əli Mənsur Quliyevin Cəfər Cabbarlı ile görüşləri bareldə xatireləri bu gün de mühafizə olunmaqdadır. "1934-cü ilde Lənkərandan İşçi-kolxozuqçu dövlət teatrı yaratmaq haqqında teşəbbüs irei sündürmə - deye Ə.Quliyev yazır. - İlk tamaşanı həmin ilin dekabr ayında göstərməli idik. Men Bakıya gəlib Cəfərə görəsdüm. Onu Lənkəranaya dəvət etdim və dedim ki, teatrın təntənəli açılışı olacaq. Opera teatrından, dram teatrından, xalq məarif komissarlıqından da nümayəndələr çağırıbmış. Cəfər gülə-gülə: - Paraxod məni tutma? - dedi. Men isə: - Yox, "Kələntay" çox böyük paraxoddur, - deye cavab verdim.

Tamaşaların belə təqdimatı bir dəfə, səbət edir ki, teatrın qayası tezə insanları eyləndirmək, mənəvi zövq vermək deyil, hanı da onları düşündürmək, maarifləndirmək, hər zaman vətən və torpaq duyusunu qoruyub dövlətin yanında olmaqdır.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Ədibin arzusu

Ürəymidə qoydu. Dəfn mərasimindən bir neçə gün sonra Lənkərana qayıtdım.

Bununla belə dramaturqun çox sevdiyi şəhərə "görüşü" onun əsərinin tamaşasına qoyulması ilə baş tutdu. 1935-ci il fevralın 14-də Lənkəran teatrı C.Cabbarlının "Almaz" pyesinin premiyerası ilə öz pərdəsini qaldırdı. İlk tamaşanın quruluşunu teatrın direktoru və rejsisori Əli Mənsur Quliyev vermişdi. Tamaşada iştirak edən aktör heyəti rayon xalq teatrının yetirmələrindən və Bakı teatrlarından davət olunmuş bir neçə artıstdan ibarət idi. Təqdirləyişli cəhət həmdə idki, Lənkəran teatrinə C.Cabbarlının adı verilmişdi.

Lakin 1940-cı ilde məlum olmuş səbəbərdən C.Cabbarlı adı Lənkəran teatrandan götürüldü. İndi bu sənət ocağı Azərbaycanın tragic aktyoru Hüseyn Ərəblinskinin adını daşımağa başlamışdı. Bismi fikrimcə, Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri Gəncədə fealiyyət göstərən teatrın adı Cəfər Cabbarlının adını daşıması belə bir qərarın qəbul edilməsinə rəvac vermişdi. Buna baxmayaraq, gərkəmi dramaturqun əsərini həqiqi vəxst Lənkəran teatrinin repertuarından düşməyib. C.Cabbarlının yaradıcılığı bu sənət ocağında çalışan yeni aktör və rejsisör nəslinin həmisi nazərdiqətinin özüne celb edib.

1973-cü ildə fealiyyətini bərpa edən Lənkəran Dövlət Dram Teatrının kollektivi də svetli enerjəyə sadıq qalaraq defələr Cəfər Cabbarlıların yaradıcılığına müraciət etmək, ədibin "Oqtay Eloğlu", "Aydın", "Şevl", "Solğun çəkçiklər" kimi dram əsərlərini müvəffeqiyyətə təməsəyə qoyub. Bu yaxınlarda ise teatrda dramaturqun 120 illik yubileyinə töhfə olaraq onun "Vəfəli Səriyyə, yaxud göz yaşı içinde gülös" dramanının premiyerası keçirilib. Tamaşa qonşusuna Lərkə rayonundan da oynanıllıb.

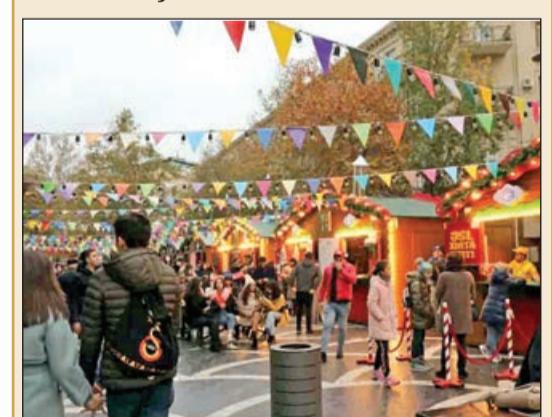
Noyabrın 27-də isə Bakıda keçirilən "Cəfər Cabbarlı heftesi" çərçivəsində Lənkəran Dövlət Dram Teatrının aktyorları Azərbaycan Dövlət Akademik Rus Dram Teatrının sehnəsində "Vəfəli Səriyyə, yaxud göz yaşı içinde gülös" tamaşası ilə paytaxt sənət seyrərləri qarşısında çıxış ediblər.

Sənətinin quruluşu rejsisör Xalq artisti Firdün Məhərrəmov, quruluşu rəssamı Ramazan Ağayev, bestekarı Elçar Salayevdir.

Rolları aktyorlardan Aynur Əhmədova (Səriyyə), Səyad Əliyev (Rüstəm), Xalq artisti Qabil Quliyev (Həmzə), Əməkdar artist Sücadın Mırzəyev (Sefer), aktyorlardan Qızılıqlı Quliyeva (Çimnaz), Əbülfəz Axundov (Əxund), Tərlan Abdullayev (Məhərrəm), Emin Fərzullayev (Qurban), Miraslan Ağayev (Molla Möhsün), Tərəna Fərəcovaya (Hüsnüyyə) və Amil İbrahimli (Əsgər) ifa ediblər.

Ağaddın BABAYEV, Lənkəran Dövlət Dram Teatrının adəbi-dram hissəsinin rəhbəri

Bakı MDB məkanında Yeni il yarmarkalarına səyahət üçün ilk beş şəhər sırasındadır

Bakı MDB məkanında Yeni il yarmarkalarına səyahət üçün ilk beş şəhər sırasındadır

"TurStat" turizm portalı Yeni il qabağı istirahət günlərində ve 2020-ci ilin yanvarında Yeni il şəhərlərini səyahətə üçün MDB məkanında, o cümlədən Rusiyada en yaxşı Yeni il və Milad festivallarının və yarmarkalarının reytingini təqdim edib.

2019-cu ilin dekabrında və 2020-ci ilin yanvarında MDB ölkələrində turistlər üçün en celbedici Yeni il və Milad yarmarkaları Rusiya, Belarus və Azərbaycanda təşkil edilir.

MDB məkanında Milad yarmarkalarının reytingi Yeni il və Milad festivallarının və yarmarkalarının populyarlığının və unikallığının təhlilinin nəticələrinə əsasən tərtib edilib.

Daha 94 şəhidin 160 vərəsəsinə birdəfəlik ödəmənin verilməsinə dair qərar qəbul edilib

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində fəaliyyət göstərən komissiya daha 94 şəhidin 160 vərəsəsinə birdəfəlik ödəmənin (11 min manat) verilməsinə dair qərar qəbul edib.

Birdəfəlik ödəmələrin yaxın günlərdə həmin vərəsələrin bank hesablarına köçürülməsi üçün müvafiq işlər aparılır. Ümumilikdə 12268 şəhidin vərəsələrinin birdəfəlik ödəmə alıqanlığı müəyyən edilib. Bu gündək onlardan artıq 12 minədək şəhidin 18 minədək vərəsəsinin birdəfəlik ödəmə ilə təminatı heyata keçirilib.

Şəhidlərin vərəsələrinin birdəfəlik ödəmə ilə təminatı programı artıq 98 faiz icra olunub.

Ermənistan ordusunun bölmələri snayper tüfənglərindən də istifadə etməklə atəşkəs rejimini 20 dəfə pozub

Ermenistan silahlı qüvvələrinin bölmələri sutka orzindo cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində snayper tüfənglərindən də istifadə etməklə atəşkəs rejimini 20 dəfə pozub.

Müdafıə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilər ki, Ermənistan Respublikasının Noyemberyan rayonunun Voskevan kəndində və adızs yüksəkliklərdə, İcəvan rayonunun Paravakar kəndində yerləşən mövqelərdən Azərbaycan Respublikasının Qazax rayonunun Kəmərli, Qaymaqlı, Quşçu Ayrınlı kəndlərindən və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəş tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyər, Ağdam rayonunun Tağıbəyli, Novruzlu, Füzuli rayonunun Aşağı Veyselfli, Qobu Dilağardı, Qorçan kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy və Tərtər rayonları ərazisindəki adızs yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqelərinə atəş açılıb.

Qədəmlərin mübarek, Yeni ill!

Foto Aägeeli MƏMMƏDOVUNDUR

«AZƏRBAYCAN» qəzetiñin reklam xidməti
539-49-20

BİLDİRİS

“Dayaniqli və Operativ Sosial Təminat Agentliyi” publik hüquqi şəxs (DOST Agentliyi) **jalüzlərin almaması, quraşdırılması və elektrik xəttinə qoşulması** məqsədilə elan etdiyi açıq tenderdə iddiaçılardan da-xıl olmus tender təkliflerin qiyamətləndirilməsini həyata keçirmiş və müsabiqənin qalibi **“KƏMƏR-QAYA” MMC** müəyyən edilmişdir.

Qalib təskilatın satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

“Holcim Azərbaycan” Təchizat və müqavilələr şöbəsi tərəfindən tender elanı

“Holcim Azərbaycan” ASC təchizatçı şirkətlər bazasını artırmaq məqsədilə aşağıda göstərilən xidmet üzrə Azərbaycan Respublikasının ərazisində fealiyyət göstərən şirkətlərlə əməkdaşlıq etməyə dəvət edir:

- rfp_42359 - Reklam məhsullarının mediada yerləşdirilməsi (radio, TV) -
- rfp_42355 - Sosial media şəbəkələrində kontentin hazırlanması və idarə edilməsi
- rfp_42339 - 360 dərəcə marketing kommunikasiyalarının kreativ dəstəyi

Maraqlı tərəflər yuxarıda göstərilən xidmətin adını qeyd edib, şirkətin profail məlumatlarını 10 yanvar 2020-ci il tarixdək offer-aze@lafargeholcim.com elektron ünvanına göndərə bilərlər.

“Holcim Azərbaycan” ASC-nin tələblərinə uyğun olan şirkətlərə əlavə məlumat veriləcək.

Tender komissiyası

“Azərsu” ASC açıq tender elan edir

“Azərsu” ASC-nin daxili vəsaiti hesabına açıq tender metodu tətbiq edilməklə elektron satınalma vasitəsilə emallı nəqliyərin satın alınması.

Malgöndərənlər (podratçılar) https://www.etender.gov.az-dövlət satınalmalarının vahid internet Portalından tender haqqında ətraflı məlumatı da-xıl edə bilərlər.

Təkliflərin qiyamətləndirilməsindən sonra əsas şərtlər üstünlük verilecəkdir: **Tərəfəndən tətbiq etmək üzrə oxşar təcrübənin mövcuduluğu (son 3(üç) il üzrə oxşar mal-materiarların təchizatı və həcmi üzrə icra edilmiş nəzərdən müqavilə) və keyfiyyət uyğunluğu dair göstəricilər (keyfiyyət zəmanəti, menşə sertifikasi və digər standartları dair təsdiqidən sənədlər).**

Malgöndərənlər (podratçılar) aşağıdakı məbləğde təşirət haqqını göstərən hesabda köçüründən sonra əsas şərtlər toplusunu dövlət satınalmalarının vahid internet Portalından da-xıl edə bilərlər.

Tərəfəndə təşirət haqqı 200 manatdır.

Təşkilat: “Azərsu” ASC
VÖEN: 9900001751
Bank: “Kapital Bank” ASC-nin 1 sayılı Nəsimi filialı
Kod: 200112
VÖEN: 9900003611
M/H: AZ37NABZ 013501000000001944
S.W. İ. F. T. BIK: AİİBAZ2X
H/H: AZ65AİİB 33070019441100216111

Təşirət haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Malgöndərənlər (podratçılar) tenderdə təşirət etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

Tender komissiyası

“Bakı Metropoliteni” QSC N.Nərimanov adına elektrik Deposu ərazisində “Depolar üzrə iş Departamenti” üçün İKT infrastrukturunun yaradılması işlərinin satın alınması üzrə açıq tender elan edir

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir:

Təderət istirakçılara teklif edilir ki, https://www.etender.gov.az/dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil əlsurlar və tender haqqında ətraflı məlumatı da-xıl etsinler. Müqaviləni yerine yetirmək üçün tender istirakçıları lazımi maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdır. Tenderdə istirak etmək istəyen təşkilatlar LOT üzrə müəyyən edilən məbləğdə təşirət haqqını göstərən hesaba köçüründən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

LOT-1. “Bakı Metropoliteni” QSC-nin N.Nərimanov adına elektrik Deposu ərazisində “Depolar üzrə iş Departamenti” üçün İKT infrastrukturunun yaradılması işlərinin satın alınması

Işirət haqqı - 800 manat

Hesabın adı: BAKI METROPOLITENI QSC

Hesab nömrəsi (IBAN): AZ98AZRT38050019440010268002 AZN

VÖEN: 1402871431

Bankın adı: AZƏR TÜRK BANK ASC (Mərkəz Filialı)

Kod: 501361

VÖEN: 9900006111

Müsəbir hesab: AZ02NABZ0135010000000022944

SWIFT BIK: AZRTAZ22

Işirət haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Iddiaçılardan tərəfəndə təşirət etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə təşirət haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçidi ölkə və rekvizitləri;

- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçidi ölkə və rekvizitləri;

- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra en azı 60 bank günü güvənde olmalıdır);

- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra en azı 90 bank günü güvənde olmalıdır);

- Azərbaycan Respublikasında vergilər və digər icbari ödenişləre dair yerine yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi organından arayış;

- iddiaçının son bir ilədki fealiyyəti haqqında vergi organları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;

- iddiaçının son bir ilədki maliyyə veziyəti haqqında vergi organlarından arayış;

- iddiaçının müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları.

Sənədərə Azərbaycan dilində tətib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədleri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). Iddiaçılardan tərəfəndə ssallar Portala vasitəsilə satınalın başlıca təşkilatın ünvanına bilərlər.

Təderət proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

Iddiaçılardan tərəfəndə təşirət etmək üçün İKT işsəs göstəricilərindən dərəcələndirilən 27 yanvar 2020-ci il saat 15:00-a qədər və tender təklifi ilə bank təminatı sənədleri 04 fevral 2020-ci il saat 15:00-a qədər Portala vasitəsilə təqdim etməlidirlər.

Iddiaçılardan təkəfləri 05 fevral 2020-ci il saat 15:00-da açılaçaqdır.

Iddiaçılardan açılışın neticələri ilə Portala vasitəsilə tanış olaraq bilərlər.

QEYD: Tenderdə təşirət, tenderdən qiyamətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portala vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

“Bakı Metropoliteni” QSC işıqlandırma sistemi üçün avadanlıq və malların satın alınması üzrə açıq tender elan edir

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir:

Təderət istirakçılara teklif edilir ki, https://www.etender.gov.az/dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil əlsurlar və tender haqqında ətraflı məlumatı da-xıl etsinler. Müqaviləni yerine yetirmək üçün tender istirakçıları lazımi maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdır. Tenderdə istirak etmək istəyen təşkilatlar LOT üzrə müəyyən edilən məbləğdə təşirət haqqını göstərən hesabda köçüründən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

LOT-1. İşıqlandırma sistemi üçün avadanlıq və malların satın alınması

Işirət haqqı - 400 manat

Hesabın adı: BAKI METROPOLITENI QSC

Hesab nömrəsi (IBAN): AZ98AZRT38050019440010268002 AZN

VÖEN: 1402871431

Bankın adı: AZƏR TÜRK BANK ASC (Mərkəz Filialı)

Kod: 501361

VÖEN: 9900006111

Müsəbir hesab: AZ02NABZ0135010000000022944

SWIFT BIK: AZRTAZ22

Işirət haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Iddiaçılardan tərəfəndə təşirət etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə təşirət haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçidi ölkə və rekvizitləri;

- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra en azı 30 bank günü güvənde olmalıdır);

- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra en azı 60 bank günü güvənde olmalıdır);

- Azərbaycan Respublikasında vergilər və digər icbari ödenişləre dair yerine yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi organından arayış;

- iddiaçının son bir ilədki fealiyyəti haqqında vergi organları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;

- iddiaçının son bir ilədki maliyyə veziyəti haqqında vergi bank arayışı;

- iddiaçının müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları.

Sənədərə Azərbaycan dilində tətib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədleri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). Iddiaçılardan tərəfəndə ssallar Portala vasitəsilə satınalın başlıca təşkilatın ünvanına bilərlər.

Təderət proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

Iddiaçılardan tərəfəndə təşirət etmək üçün İKT işsəs göstəricilərindən dərəcələndirilən 27 yanvar 2020-ci il saat 15:30-a qədər və tender təklifi ilə bank təminatı sənədleri 04 fevral 2020-ci il saat 15:30-a qədər Portala vasitəsilə təqdim etməlidirlər.

Iddiaçılardan açılışın neticələri ilə Portala vasitəsilə tanış olaraq bilərlər.